

ZSILLE GÁBOR (1972) Budapest

ZSILLE GÁBOR

Színészi felolvasásra szánt lengyelországi témájú vers

Lázár Balázsnak

Megérkezni Elblągba,
 ebbe az észak-lengyel kisvárosba
 (melynek nevét a felolvasó színész
 elsöre biztosan rosszul mondja,
 nem tudván, hogy a farkincás a
 helyesen *on* hangnak ejtendő,
 ahogy *sonka* vagy *gordonka* szavunkban,
 kicsit torokhangon, talán náthásan,
 de hát honnan is tudná
 egy jámbor magyar színész,
 mi fán terem e lengyel betű,
 akarom írni, diakritikus jel) –

bérelt kocsival érkező Elblągba
 (színész barátom másodjára
 helyesen ejti a különös szót,
 ez apró sikerélménnyel tölti el),
 a Mazuri-tóvidéktől hosszan vezetve
 Litvánia felé, Vilnába tartva,
 egy másfél hónapos felszabadult,
 forró nyári csavargás során,
 előzetes szállásfoglalás nélkül,
 spontán kalandozva városról városra,
 vajdaságból vajdaságba, erdőkön
 és fatemplomos apró falvakon át –

éjszaka érkező Elblągba
 (színészünk egyre magabiztosabb,
 már-már azt hiszi, megy a lengyel,
 indokolt tehát szintet lépni),
 nem sokkal éjfél előtt, szerdán,
 mikor a fényszennyezett égbolt
 olyan színekkel komorlik, dereng,
 mint egy Zdzisław Beksiński-festményen
 vagy egy régi éjen, tizenhat éve,
 Przysietnica falu határában,
 Grabownica Starzeńska közelében
 a csillagok alatt virrasztva –

lendületesen érkező Elblągba
 (a színész hangja már riadtabb,
 egója, mondhatni, megroggyant),
 térkép és GPS nélkül az idegen helyen,
 ösztönből kanyarogni jobbra, balra,
 és fékezni egy csöndes mellékutcában
 a hangulatos, olcsó szálloda előtt,
 ahol van még egy tágas szabad szoba,

benne franciaágy kovácsoltvas ráccsal,
 rúdjára akasztva egy huncut bilincs,
 használjam egészséggel, csak hát sajnos
 teljesen magányos turista vagyok –

másnap délelőtt Elblągan
 hosszan állni, jegyzetelni
 a főtéri hatalmas templom
 mellékoltára előtt, sétálni a tiszta
 óvárosban, egy könyvesboltban
 megvásárolni a harminc éve halott
 költő, Anna Świrszczyńska verseit
 (a színész most elsápad, szája remeg),
 továbbá két remek író, a gyémántnál
 tisztább Jan Szczepański
 és a lengyel írószövetség elnöke,
 Marek Wawrzekiewicz egy-egy művét –

parfümököt venni egy drogériában,
 a kisboltban szörpöt és kvászt,
 a városkapu múzeumában elcsábulni
 egy háromezer darabos kirakósra:
 Elblągot mutatja madártávlatból,
 a főtér és a főutca homlokzatait,
 két-három hétig tart kirakni,
 az egyik palota emlékeztet
 a Radziwiłł főnemeselek kastélyára
 a Przygodziczki melletti Antoninban,
 Niedźwiedźtól néhány kilométerre
 (színésznek lenni nem könnyű mesterség) –

a jó széles doboz kirakóst
 berakni hátra a csomagtartóba
 a szörp, a kvász, a parfümök,
 a könyvek és csalánsamponok mellé,
 elbúcsúzni a szállodától, és menni,
 vinni a rakományt Litvániába,
 azután délnek, Lublinba, Pestre,
 útközben újabb és újabb
 kincsekkel pakolni tele a kocsit,
 falvakban vett sapkával, gombával,
 sűrű repcemézzel, cipelve a zsákmányt
 a bűvőhelyre, mint egy vadmacska –

vagy elásni mindent egy rejtekhelyen,
 és megfeledezni róla, mint a mókus,
 pesti kamrapolcon raktározni
 a céklát, répalevet, paprikát,
 kopott címkéjű üvegekben
 ikrásodik a galagonyaméz,
 négy éven keresztül nem rakni ki
 Elbląg főutcáját, főtérét,
 kézbe se venni Szczepański könyvét,
 és mégis visszavágnyi Elblągba,
 vágnyi az útra, a kalandra,
 halmozni még újabb készletet.